

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
на
образователно – квалификационната степен „Магистър“
Професионална квалификация : “ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА“
Ветеринарномедицински факултет при Тракийски университет
гр. Стара Загора

Квалификационната характеристика е основен документ, свързан с планирането, организирането и управлението на образователния процес по придобиването на ОКС „Магистър - ветеринарен лекар“. Тя в най-висока степен е отражение на социалната поръчка на обществото към подготовката на ветеринарните лекари, които да поемат отговорността по организиране здравеопазването на животните, добива и гарантирането на безопасни за консуматора храни от животински произход, поддържането на адекватни за времето екологични условия в животновъдния отрасъл, гарантирането на общественото здраве откъм зоонозни заболявания и други рискове за човека, произхождащи от взаимовръзките му с животинския свят.

Всяка промяна в нормативно-правната регулация на образователно-квалификационните дейности и практики следва да намира отражение и в този основополагащ документ. В този смисъл квалификационната характеристика е отворена система подлежаща на актуализиране, особено при значими промени в националното и европейското законодателство в областта на образованието, ветеринарно-медицинската практика и свързаните с нея дейности.

Обучението по специалността „Ветеринарна медицина“ осигурява:

- Адекватни теоретични познания и практически умения по утвърдени чрез Единни Държавни Изисквания (ЕДИ) задължителни и допълнително избрани от студентите учебни дисциплини, чрез които се гарантира реализирането на спектър от дейности, за които се изисква професионална квалификация „Ветеринарен лекар“.
- Изграждане на нагласи за професионално отношение към фундаментални въпроси на отглеждането и опазването на стопанските животни и животните за компания, общественото здравеопазване и опазването на околната среда.
- Усвояване и устойчиво съблюдаване принципите и нормите на професионалната етика и обществено поведение на ветеринарния лекар.

- Организирането, управлението и общественото представяне на ветеринарно- медицинските дейности.

Обучението по специалността „Ветеринарна медицина“ се провежда в редовна форма с продължителност 11 семестъра, като последният от тях включва провеждане на държавен преддипломен стаж и неговата защита. Финализирането на обучението се осъществява с провеждане на два държавни изпита - един по „Вътрешни незаразни болести, хирургия, анестезиология и радиология, акушерство, репродукция и репродуктивни нарушения“ и втори по „Хигиена, технология и контрол на храните, инфекциозни болести и паразитология“.

Изисквания към професионалната подготовка на ветеринарния лекар

В процеса на обучението се изучават 57 задължителни и 24 избираеми дисциплини. Учебните програми по тези дисциплини са изготвени съобразно Учебния план на ВМФ, изграден на базата на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Ветеринарна медицина“ за ОКС „Магистър“.

В хода на образователния процес всеки студент по ветеринарна медицина изучава определен брой фундаментални и специализирани (предклинични и клинични) дисциплини, като по всяка една от тях се провежда както теоретична подготовка, така и практическо обучение за придобиване на трайни умения и способности.

Фундаменталните и предклинични дисциплини са предвидени като обем, съдържание и продължителност да гарантират подготвеност на студентите за последващото овладяване на специалната ветеринарномедицинска наука, съдържаща се в предклиничните, клиничните и някои други профилиращи дисциплини. Този цикъл включва:

Общобиологични дисциплини:

- Зоология, Ботаника и Екология;
- Химия, Биохимия и Физика с основи на биофизиката;
- Молекулярна биология.

Животновъдни и зоотехнически дисциплини:

- Частно животновъдство;
- Генетика и развъждане на животните;
- Ветеринарна хигиена и технологии в животновъдството;

- Етология, защита и хуманно отношение към животните;
- Хранене и агрономия;
- Диететика.

В *предклиничните дисциплини* се акцентира върху началната подготовка на бъдещите ветеринарни лекари по фундаменталните за медицината знания по:

- Систематична и топографска анатомия на домашните животни;
- Цитология, хистология и ембриология;
- Физиология на животните;
- Микробиология;
- Вирусология;
- Имунология;
- Функционална патология;
- Патоморфология и специална патологична анатомия;
- Фармакология и фармация.

Специалните дисциплини (задължителни и избираеми) са насочени към предоставяне на студентите на необходимата им теоретична и практическа подготовка, която касае болестите и патологичните състояния при животните и произтичащите от тях рискове за хората. В този аспект студентите се запознават подробно с причините за възникването на болестите, тяхната същност и проявление, възможностите за установяването им и начините на лекуване, превенция и контрол. Този тип знания и умения се придобиват чрез изучаването на следните *клинични дисциплини*:

- Пропедевтика с клинична лаборатория;
- Вътрешни незаразни болести;
- Токсикология;
- Акушерство;
- Репродукция и репродуктивни болести;
- Ветеринарна хирургия;
- Анестезиология и спешна медицина;
- Радиология;
- Епидемиология и превантивна медицина;
- Инфекциозни болести;
- Паразитология и инвазионни болести;
- Болести по пчели и буби;

- Биология и болести по хидробионти;
- Болести по дивеча;

Учебните дисциплини, свързани с изучаването на болестните състояния са профилирани в няколко направления: Болести по продуктивните животни, Болести по животните за компания и Болести по конете. На такъв принцип са структурирани и функционират и три специализирани клиники - Клиника за дребни животни, Клиника за коне и Клиника за продуктивни животни.

Практическото обучение, освен в тези клинични звена, се осъществява още в няколко специализирани отделения, центрове и лаборатории като: Отделение по заразни и паразитни болести, Отделение по образна диагностика, Отделение по физиотерапия, както и Лабораторно-диагностичен център с включени в него специализирани лаборатории, Отделение по репродукция и контрол на репродуктивното здраве, Отделение по анестезиология, Център по патологоанатомична диагностика, Биобаза.

Особено внимание в подготовката на бъдещите ветеринарни лекари заемат въпросите, касаещи бъдещите им дейности, свързани с гарантирането контрола върху безопасността на храните. В тази връзка студентите по ветеринарна медицина изучават следните **профилиращи дисциплини**:

- Хигиена и технологии на месо и месни продукти;
- Хигиена и технологии на мляко и млечни продукти;
- Ветеринарно-санитарна експертиза на храните от животински произход;
- Ветеринарно-санитарна експертиза на фуражи.

Бъдещите ветеринарни лекари получават още познания по теорията на управлението на ветеринарномедицинските дейности, мениджмънта на ветеринарната практика, професионалната етика и деонтология, ветеринарномедицинското законодателство и съдебната ветеринарна медицина. За тази цел е предвидено изучаването на **следните дисциплини**:

- Обществено ветеринарно дело и законодателство;
- Професионална етика;
- Съдебна ветеринарна медицина.

Освен тези задължителни дисциплини студентите по ветеринарна медицина могат да избират и други такива, които формират знания и умения, необходими за тяхната бъдеща реализация като ветеринарни

лекари. Избираемите дисциплини касаят по-специфични аспекти от биологията и патологията на животните, управлението на процесите по тяхното отглеждане и експлоатация и придобиване на икономически познания.

С изучаването на посочените дисциплини, залегнали в учебния план на специалността „Ветеринарна медицина“ се преследват няколко основни цели, свързани с подготовката на висши ветеринарномедицински кадри:

1. Магистърът ветеринарен лекар трябва да знае:

- ✓ Йерархичните нива и структурата на организма при основните видове домашни и диви животни на системно, органно, тъканно, клетъчно и молекулно ниво;
- ✓ Химичния състав и физико-химичните процеси в организма;
- ✓ Механизмите, пътищата и регулацията в обмяната на веществата и енергията на посочените по-горе нива;
- ✓ Генетичните структури и процесите на предаване на генетичната информация;
- ✓ Онтогенетичното и филогенетично развитие на животните;
- ✓ Същността, механизмите на взаимодействие и процесите на различни нива в здравия и болен организъм;
- ✓ Основните жизнени състояния на организма - здраве и болест
- ✓ Биологичните и небιологични причини за възникването и развитието на болести по животните;
- ✓ Патогенетичните процеси при различните болестни състояния
- ✓ Възможностите за извънлабораторна и лабораторна диагностика на болестите по животните;
- ✓ Клиничното проявление на различните незаразни и заразни болести по животните;
- ✓ Солидни познания по репродукцията и репродуктивните проблеми при различните видове животни и оказването на акушерска помощ;
- ✓ Консервативните и оперативните методи за овладяване на хирургичните заболявания;
- ✓ Специфичните морфопромени при болестните процеси на системно, органно, тъканно, клетъчно и молекулно ниво;

- ✓ Възможностите за терапевтично въздействие на заболяванията по животните и механизмите на действие, дозировката и начина на приложението на лекарствените средства;
- ✓ Характера на неспецифичната и имунната реактивност на организма и възможностите и средствата за имунопрофилактика, имуностимулация и имунотерапия;
- ✓ Организацията и управлението на дейностите по превенцията, ограничаването и ликвидирането на различните болести по животните;
- ✓ Технологиите на хранене и отглеждане на животните и техните здравните аспекти;
- ✓ Зооозните заболявания и другите рискове за човека, произтичащи от взаимното му съществуване с домашни и диви животни;
- ✓ Организационното и нормативно правно регулиране на дейностите, свързани със здравеопазването на животните;
- ✓ Технологиите на производство на различните суровини, храни и продукти от животински произход;
- ✓ Организационното и нормативно правно регулиране на дейностите, свързани с добива, съхранението, преработката и реализацията на храни и продукти от животински произход;
- ✓ Основните задачи и ангажименти, произтичащи от договореностите и клаузите на международното ветеринарно сътрудничество;
- ✓ Структурата и организацията на ветеринарномедицинските органи на местно, национално и международно ниво.

2. Магистърът ветеринарен лекар трябва да може:

- ✓ Да общува професионално със собствениците на животни, фермерите, стопанските ръководители, гледачите и всички други, от които може да снесе анамнезата или да проведе анкетно епидемиологично проучване;
- ✓ Да извършва необходимите прегледи на животното или животинската популация, при които е констатиран здравен проблем;
- ✓ Да определя и насочва пациента или стопанина към извършването на едно или повече лабораторни или допълнителни инструментални изследвания, изискващи специализирана компетенция;

✓ Да провежда лекуване на животните, в случаите, когато това е целесъобразно и разрешено от действащата нормативно-правна регулация, като прилага всички позволени и регламентирани инвазивни и неинвазивни техники, както и само разрешените и регистрирани лекарствени средства и продукти;

✓ Да оказва на място хирургична или акушерска помощ до ниво на компетенция, което позволяват наличните условия или да насочва стопанина на животното към други специализирани диагностични и лечебни заведения на по-високо професионално ниво;

✓ Да провежда аутопсии на място, а при нужда да насочва към специалист - патолог, работещ в специализирано заведение;

✓ Да организира и контролира трупосъбирането и трупопопозволяването в съответствие с действащата нормативна уредба;

✓ Да изпълнява стриктно всички изисквания по приемането, съхранението, разходването и евентуалното утилизиране на лекарствени средства, биопродукти и други консумативи, необходими за осъществяването на ветеринарномедицинската практика;

✓ Да извършва експертиза на всички суровини, храни и продукти от животински произход и фуражи, съобразно действащата в страната нормативна уредба;

✓ Да организира на различни нива регламентираните дейности по констатирането, обявяването и прекратяването на заразни заболявания по животните, за които се изисква специален режим и регламентиран алгоритъм от процедури;

✓ Да спазва и изисква от подчинените си хуманно отношение към животните при всички етапи от техния живот, включително и при клането на продуктивните животни;

✓ Да поддържа и съхранява изискуемата текуща и регулярна информация, свързана с дейността му, на хартиен и електронен носител.

Магистърът ветеринарен лекар е длъжен:

✓ Да поддържа и повишава своята теоретична подготовка и практическа квалификация през целия си професионален живот;

✓ На базата на съвременните достижения на ветеринарномедицинската наука да прилага нови или да усъвършенства познати диагностични, терапевтични и други техники, както и нови методи

и средства за обща и специфична профилактика на заболяванията по животните;

✓ Да участва в разработването на съвременни нормативни актове и други подзаконови документи, за регулация на дейностите по превенцията и контрола на заболяванията по животните и контрола върху безопасността на храните и фуражите;

✓ Да спазва принципите на поддържане на висок личен и обществен морал;

✓ Да проявява висока гражданска и обществена нетърпимост към негативните явления, касаещи неговата професионална компетенция, експертиза и реализация;

✓ Да поддържа добри колегиални отношения и професионална етика във всички свои прояви и действия.